

מסורת הש"ס

(א) [בכרת מצ: ושי"ן,
 (ב) [טענת הדפוס: א, ב"ב
 ע"ה, (ד) [ב"ב ע"ה, ע"ש
 שבת לר, בכרת מצ,]
 (ס) וממנת לה, ע"ש,
 (ו) [במנמו [תלפ], (ז) [בשט
 סוף עוקצים וז"ע וע"י וע"י
 סדר למשה ישוד יסון על
 וזה, (ח) [פסוק: ח, וע"י
 אית' רבי אומר אמנת שם
 טו: דמסקו לשמע"י לר"מ
 כי משמע דמי דהלא עיקר
 וע"ש כדשי"י וכן איתא ג"כ
 במסופתא שם פ"ג,
 (ט) [ב"א איהו], (י) [ע"י
 אחר ד"ה כי מטון], (יא) [ע"י
 אחר ד"ה שמשותין,
 (יב) [ע"י מעלה, (יג) [ע"י רש"י
 ממות מצ, (יד) [ע"י רש"י
 שם, (טו) [ע"י שלם מאות
 ועשר באותו וכו',

גליון הש"ס

גמ' דה הקורא רבו בשבת.
 ע"י יבמות טו ע"ב תד"ה
 אמר:

הגהות הגר"א

[א] גמ' י"ש, נמחק;
 [ב] שם יהושע נמחק;
 [ג] שם בורת מן וזמא;
 [ד] א"ל ר"י וזמא;
 [ה] ד"ה שמשותין
 כי זורה כסה, י"ב ע"י
 רש"י בע"י:

לעזי רש"י

דינר"ס [דינטיירי, ש].
 פירות מתוקים.

מוסף רש"י

יישר, יפה אמנת (שבת
 וספיר קלמרת) פסחים
 ג: חולין ע"ה, [וחוקק
 ברום עשר, על חומק,
 ברום עשרים, שבת
 אקדת, לשון קודש שחוקק
 כסה, ומשמע נמי אכן טובה
 שמה"כ כהן קודמת, כמו
 (ישעיהו י) קודמי אש
 (ושב"ס י"ב ע"ה), אקדה,
 קרינוקל"א בלע"ז וזמאגוס
 יומן אבני גומלה (שם),
 כביעתא דציילצלא, בילת
 עוף קטן ששמו תאליל
 (שם), גל של עצמות,
 כמת שנקב בשו"י ונפל
 מומן הרבה (שבת ד"ד),
 להתיר פה של מעלה,
 פה אלמס, שלל אלס הכולל
 ממנו נפסל (מנחות צ"ח),
 פה של מטה, פה רחם
 של עקמות (שם), חזקה
 אמר כו', חוקיק ובר
 קפלה מפרשה מליטיו
 טפי וזיל היל (שם),
 בסאסאה, נתון אותה
 סאה עמלה כספאה משלמה
 לכדון מתיבנה (טוטה ח:).

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

ק.

לא שרו לן עורבא. לא אמרו לנו שום חידוש שלא מלינו צמורה (דשרינן עורבא): [נדקא שרינא לנו עורבא]. שהימר זה אינו מלוי צמורה אלא סופרים אמרוהו: כגון דאמר הנהו רבנן. כאלס שאומר אמות ת"ח דלשון צווי הוא זה שהיה לו לומר רבותינו שצמקוס פלוני.

ל"א כגון דאמר הני רבנן דכשהוא מספר שום דבר מרבנן אומר הני ולשון גנאי הוא הני אכל הנהו רבנן אינו גנאי: כי מטו מגלת אספר. לתקן לה מטפתא אמרי הלא מגלת אספר לא בעיא מטפתא כלומר בלשון בעיא א"ל לרבי יהודה הא דזאי לא זריכא מטפתא כגון האחרות ולשון גנאי הוא דהוא להו למימר לרביס בלשון שאלה כך זריכה או אינה זריכה: מעיין בית ה' י"א והסקה את נחל שטיס (ויאל ד): מגדים. דינער"ס בלע"ז כל מיני פירות ממוקים: יבכר. ככל חדש וחדש יתבטלו זו פירות: שצמו. שאומר פלוני ואינו אומר מורי רבי פלוני: א"ל הווא סבא י"ש וכן אמר רבי יוחנן. כדברין ור' יוחנן נמי הכי קאמר כדאמרת מ"ר. ולא גרסינן וכן אמר רבי יוחנן י"ש: כי הלא גוואל. מי מיחוי כדאפיקותא: אלא אי שמיע תך מידי הא שמיע תך: ס' לגלג עליו אוסו סלמדי. אדרבי יוחנן דהיינו אפיקותא: כדכד. אכן טובה וכן שמה: שמשותין. חלונות שהשמש זורח בהם [ד] כמו (תהלים פד) שמש ומגן היינו שמש ממש. (ל"א) לבני אקדס שהקב"ה חוקקו כצמקדס עד שחוקק בהם עשר ברס עשמי: לינללמא. עוף קטן: גל של עצמות. שמת דאדס שמת נעשה גל של עצמות: קוממיוס. שתי קומות של אדס הראשון כדלמרינן בציגנה (דף י"ג) שמייעטו הקב"ה והעמידו על מאה אמה שנאמר ומשת עלי כפך כף צגימטריא הכי

לא שרו לן עורבא ולא אסרו לן יונה רבא כי הוו מייתי טריפתא דבי בנימין קמיה כי הוה חזי בה טעמא להייתירא אמר להו תחזו דקא שרינא לכו עורבא כי הוה חזי לה טעמא לאיסורא אמר להו תחזו דקא אסרנא לכו יונה רב פפא אמר כגון דאמר הני רבנן רב פפא אישתלי ואמר כגון הני רבנן ואיתיב בתעניתא לוי בר שמואל ורב הונא בר חייא הו קא מתקני מטפתות ספרי דבי רב יהודה כי מטו מגילת אסתר אמרי הא [מגילת אסתר] לא בעי מטפתא אמר להו כי האי גוונא נמי מיחוי כי אפיקורותא רב נחמן אמר * זה הקורא רבו בשמו דאמר רבי יוחנן מפני מה נענש גיחוי מפני שקרא לרבו בשמו שנאמר ויאמר גחוי אדני המלך זאת האשה וזה בנה אשר החיה אלישע יתיב רבי ירמיה קמיה דרבי זירא ויתיב וקאמר עתיד הקב"ה להוציא נחל מבית קדשי הקדשים ועליו כל מיני מגדים שנאמר ועל הנחל יעלה על שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל לא יבול עלהו ולא יתם פרוי לחדשיו יבכר כי מימיו מן המקדש [המה] יוצאים והיה פרוי למאכל ועלהו לתרופה א"ל ההוא סבא * יישר וכן אמר ר' יוחנן [א] * (יישר) אמר ליה ר' ירמיה לרבי זירא כי האי גונא מיחוי אפיקורותא אמר ליה הא [האי] סיועי קא מסייע לך [לך] אלא אי שמיע לך הא שמיע לך כי הא * דיתבי רבי יוחנן וקא דריש עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שהן עשר ברום עשרים ומעמידן בשערי לגלג עליו אותו תלמיד אמר השתא כביעתא דציילצלא לא משכחינן כולי

הוי: כנגד היכל וכו'. שכן היה אורך כל ההיכל עם הכותלים דכתיב (מלכים א' ו) והצית אשר צנה המלך שלמה לה' ששים אמה ארכו וכותל מזרח שש אמות וכותל מערב שש אמות ואמה אחת טרקסין הרי י"ג אמות ואולם עשר אמה רחבו וכותל האולם שש הרי כ"ט ומאחורי האולם מה אחד רחבו שש וכתלו ה' הרי מ' וס' אמה של אורך הצית הרי מאה והיאך יכולין לכוף קומתן וליכנס צפתח שאין לו אלא רוס עשרים כלאמרת: אשר בנינו. כלומר בנינו שלנו יהיו לעמיד כלילנות גבוהין מגוליס: וצנופינו. וזנות שלנו כזויות המחוטבות לצניות היכל כלומר ככותל ההיכל מחוטבות כמו (דברים כט) מחוטב עליך. ליטנא אחרינא שהיכל דצית שני קאמר דקיס לן היכל ס' אורך ברס מאה הוא: לכו די זיקא. לחלונות שהשמש והאור נכנסין בהן אכל השערים גבוהים יותר: [לנפסיר פה של מטפ]. להתייר * פה אלמס שיהו מדברים: לנפסיר פה של מטפ. רחם של הטקרות האכולות מן העלין נפקדות: * איתמר נמי חוקיק וכו'. והיינו הך דלעיל לתרופה: מראשו כלבנון. וכתיב לעיל מיניה שחורות כעורב וסמני ליה חכו מממקיס: ירויון מדשן ציפק. אמר לי רבי דלעיל מיניה מהאי קרא מיירי עניינא דמרעיב את עצמו וקאמר ירויון מדשן ציפק שהקב"ה משציען לעוה"ב: מלא עומסו. מלא חופנו של הקב"ה טובה: וכי אפשר לומר כן. היאך האדס יכול לקבל מלא עומסו של הקב"ה והכי אין לו מקום לימן דכל העולם כולו אינו אלא כמורת ועד אגודל: * צלות עולמות יתן לדדיק את העומס: צמדה שאדס מודד. חס מדד ונתן דקה לעני מלא חפניו הקב"ה מודד צחפניו ונותן לו: וכי אפשר לומר כן. שיהא הקב"ה נותן לאדס מלא חפניו והלא אינו יכול לסגול כל כך: הוי

הוא משכחינן לימים הפליגה ספינתו בים חזינהו למלאכי השרת דקא מנסרי אבנים טובות ומרגליות אמר להו הני למאן אמרי עתיד הקב"ה להעמידן בשערי ירושלים כי הדר אשכחיה לר' יוחנן דיתבי וקא דריש א"ל רבי דרוש ולך נאה לדרוש כשם שאמרת כך ראיתי אמר לו ריקה אם לא ראית לא האמנת מלגלג על דברי חכמים אתה * יהב ביה עיניה ועשאו גל של עצמות מיתבי * ואולך אתכם קוממיות ר"מ אומר מאתים אמה כשתי קומות של אדם הראשון רבי יהודה אומר ק' אמה כנגד היכל וכותליו שנאמר * אשר בנינו כנמייעים מגודלים בנעוריהם בנותינו כזויות מחוטבות תבנית היכל וגו' * כי קאמר ר' יוחנן לכו די זיקא מאי ועלהו לתרופה ר' יצחק בר אבדימי ורב חסדא חד אמר להתיר פה של מעלה וחד אמר להתיר פה של מטה איתמר * (נמי) חוקיק אמר להתיר פה אילמין בר קפרא אמר להתיר פה עקרות ר' יוחנן אמר לתרופה ממש מאי לתרופה ר' שמואל בר נחמני אמר לתואר פנים של בעלי הפה דרש ר' יהודה הפה ברבי סימון כל המשחיר פניו על דברי תורה בעולם הוה הקב"ה מבהיר זיווי לעולם הבא שנאמר * מראהו כלבנון ככרום אמר ר' יוחנן אמר כל המרעיב עצמו על דברי תורה בעולם הוה הקב"ה משביעו לעולם הבא שנאמר * ירויון מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם כי אתא רב דימי אמר עתיד תורה הקב"ה ליתן לכל צדיק וצדיק מלא עומסו שנאמר * ברוך ה' יום יום יעמם לנו האל ישועתנו סלה * אל אביי וכי אפשר לומר כן והלא כבר נאמר * מי מוסד בשעלו מים ושמים בורת תכן אמר מאי טעמא לא שכיחת באגדתא דאמרי במערבא משביה דרבא בר מר * עתיד הקב"ה ליתן לכל צדיק וצדיק ג' מאות ועשרה עולמות שנא' * להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא יש בנימטריא תלת מאה ועשרה הוי תניא * ר' מאיר אומר במדה שאדם מודד מודדין לו דכתיב * בסאסאה בשלחה תריבנה אמר ר' * [א] * יהושע וכי אפשר לומר כן אדם נותן מלא עומסו לעני בעולם הוה הקב"ה נותן לו מלא עומסו לעולם הבא והכתיב * שמים בורת * תכן ואתה אי אומר כן איזו היא מדה מרובה מדת טובה מרובה או מדת פורענות הוי

עין משפט
 גר מצוה

- תורה אור השלם
1. ויהי הוא מספר למלך את אשר החיה את הדמות והזה האשה אשר החיה את בנה צעקת אל המלך על ביתה ועל שדה ויאמר גחוי אדני המלך זאת האשה וזה בנה אשר החיה אלישע: מלכים ב ח ה ו על הנחל יעלה על שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל לא יבול עלהו ולא יתם פרוי לקדשיו יבכר כי מימיו מן המקדש יהו יוצאים והיה פרוי למאכל ועלהו לתרופה: יחזקאל מז יב ושמותי כדכד שמשותין ושריף לאבני אקדה וכל גבול לאבני ישיעיהו ג' יב * יצא * אלהיכם אשר הוציא אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים ואשרב ממת עיניכם ואולך אתכם קוממיות ויקרא כו יג * אשר בנינו בנעוריהם מגודלים בנעוריהם ככרום ככרום ממשבות תבנית היכל:
 2. תהלים קמד יב * שוקו עמודי שש מקידים על אדני פו מראהו כלבנון כחור קאריים:
 3. שיר השירים ה טו * ירויון מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם:
 4. תהלים לו ט * ברוך אדני יום יום יעמם לנו האל ישועתנו * תהלים סח כ * מי מודד בשעלו מים ושמם בורת תכן וכל בשלש עפר הארץ וישקל בפלס הרים וגיבעות במאונכי: ישעיהו מ יב * להנחיל אהבי יש ואצרותיהם אמלא:
 5. בסאסאה בשלחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים: ישעיהו כו ח